IMPOSSIBLE GILLETTE.

FERDINANDO FREGA

— NANDO THE SCRIBE — フレガ・サン — Ferdinando —

ONMOGELIJK GILLETTE

THE SYSTEM · 09

Een bundel verhalen in de eerste persoon — de lessen hoofdrekenen van een vader boven de mortadella, een Russische ontsnapping, de excuses van een fruitverkoper om drie uur 's nachts, een vermomming als hotelportier, een pasfoto die twintig kilo verouderd is en een kroniek van onmogelijke overlevingen — waarin Gillette geen baan is, maar het besturingssysteem onder de huid van de auteur.

COLOFON

Ferdinando Frega — Nando the Scribe — Het Vijfde Mesje

Verhalende pionier van de Gedragscode. Hij bouwde een redactioneel ecosysteem van één dollar rond één enkel idee: de financiële wereld heeft geen geldprobleem. Ze heeft een gedragsprobleem.

Geredigeerd en samengesteld binnen het ecosysteem **ONEDOLLAR-STORIES**. Digitale architectuur: **NAPLES-POST · NOASPECTTIME · ONEDOLLAR-STORIES.** Voor het eerst gepubliceerd in 2026. Gezet in een heldere, moderne typografische opmaak, geoptimaliseerd voor digitaal lezen. Gepubliceerd in de Verenigde Staten.

AUTEURSRECHTVERMELDING

© 2026 Ferdinando Frega. Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, verspreid of overgedragen, in welke vorm of op welke wijze ook, met inbegrip van fotokopieën, opnamen of andere elektronische of mechanische methoden, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, behalve in het geval van korte citaten in kritische besprekingen en bepaalde andere niet-commerciële toepassingen die de auteurswet toestaat. Ongeoorloofd gebruik, ongeoorloofde verveelvoudiging of verspreiding van dit werk is verboden.

WOORD VOORAF

Voordat dit boek begint, moet één ding duidelijk zijn: ik verkoop geen boeken, ik verdien er niet aan, ik zet lezers niet om in klanten en ik vraag nergens om. Ik schrijf van buiten de markt, niet om haar te behagen, maar om bloot te leggen wat zij niet kan beheersen. Het web zelf heeft mijn naam in de zoekopdracht Gillette geduwd, en daarom bestaat deze trilogie: om de Gillette-man vast te leggen — niet als product, niet als campagne, maar als kracht, als personage, als architectuur. Hij vraagt niets. Hij verwacht niets. Toch heeft hij al ontvangen wat ertoe doet: erkenning. In een wereld die wordt beheerst door systemen van miljarden dollars, staat dit boek als bewijs dat een stem kan opstaan zonder toestemming, zonder compromis en zonder prijs.

WAT “GILLETTE IMPOSSIBLE” WERKELIJK BETEKENT

GILLETTE IMPOSSIBLE is het moment waarop een man ophoudt deel te zijn van een systeem en de maatstaf van dat systeem wordt.

Het is de plek waar **Frega** — de man gevormd door discipline, precisie en innerlijke geometrie — botst op **Gillette** — het merk

dat geen gezichten scheert, maar uitvluchten.

De meeste mensen gaan bij een bedrijf werken. Een paar mensen herschrijven het. Ik was van de tweede soort.

“Onmogelijk” gaat niet over moeilijkheid. Het gaat over onvermijdelijkheid — het punt waarop de architectuur van een man en het DNA van een merk op dezelfde frequentie vastklikken en weigeren zich van elkaar los te maken.

Gillette Impossible = **een man gesmeed door normen, een merk opgenomen in een identiteit, een leven dat weigert zich los te maken van zijn eigen discipline.**

DE VERKLARING

“Ik heb niet voor Gillette gekozen. Mijn architectuur herkende haar eigen spiegelbeeld.”

Of de versie die aankomt als een metalen deur die dichtslaat:

“Ik heb niet voor Gillette gewerkt. Ik droeg haar norm in mijn bloed.”

Dit is geen branding. Dit is een biografie, uitgesneden met een mesje.

INLEIDING

“Sommige mannen prikken in. Sommige mannen worden gevormd. Ik werd gevormd. Gillette was geen baan — het was het besturingssysteem onder mijn huid. Het leerde me timing, precisie en de discipline die me overeind hield. Daarom noemen ze het onmogelijk: je kunt het niet uit me weghalen zonder de structuur weg te rukken die me rechtop houdt.”

VÓÓR DE EERSTE SNEDE

De meeste mensen brengen hun leven door met proberen geaccepteerd te worden door systemen die zij niet hebben gebouwd. Bedrijfssystemen. Redactionele systemen. Sociale systemen. Familiesystemen.

Ze passen zich aan. Ze onderhandelen. Ze wachten op erkenning.

Dat geduld heb ik nooit gehad.

Mijn leven werd gevormd door drie mesjes.

Het eerste was van een man die een afgedankt idee veranderde in een van de bekendste namen uit de moderne geschiedenis: **King Camp Gillette**.

Het tweede was van mijn vader — veertig jaar binnen The Gillette Company — die me leerde dat discipline niet schreeuwt; ze kalibreert.

Het derde is onzichtbaar. Het is van mij. Het snijdt door industrieën, identiteiten, landen, mislukkingen, succes, schrijven, stilte — en systemen die nog steeds niet weten waar ze mij moeten plaatsen.

Dit boek is geen viering van succes. Het zijn geen memoires. Het is geen zakelijk handboek. Het is geen literatuur die goedkeuring zoekt.

Het is het verslag van wat er gebeurt wanneer een man ophoudt te vragen waar hij thuishoort en structuren begint te bouwen die de werkelijkheid dwingen hem te erkennen.

Sommige namen verkopen producten. Sommige namen verdwijnen. Sommige namen laten sporen na, lang nadat de hand er niet meer is.

Dit is het verhaal van drie mesjes. En waarom één naam nooit genoeg was.

MORTADELLA

Ik was vijf jaar oud, maar geen kind zoals de anderen. Met een vader als de mijne begrijp je wel waarom.

Hij vertrok elke maandag bij het ochtendgloren en verdween voor de hele week. Gillette had hem in pleegzorg. Zij gaf hem pas op vrijdagavond aan mij terug, wanneer hij aanbelde en ik naar hem toe rende — eerst om hem te omhelzen, dan om zijn Fiat 127 de garage in te "rijden". De auto van de zaak.

Binnen zat hij op de passagiersstoel. Ik bleef achter het stuur. Onze gesprekken speelden zich af in een andere dimensie.

Hij zei dat ik uit mijn hoofd moest leren rekenen. Want als ik op een dag geen rekenmachine vond, zou ik verdwalen. Dus begonnen de oefeningen.

"Nando… als 100 gram mortadella 800 lire kost en ik koop 120 gram, hoeveel betaal ik dan?" Ik antwoordde meteen. Hij was mijn vader — pas jaren later begreep ik wat hij in mij aan het bouwen was. Maar zijn liefde was zo groot dat niets zwaar voelde als het van hem kwam.

Dan ging hij verder: "En als ik 90 gram koop? En tweeëntachtig gram?" Elke keer een precies antwoord. Ik wilde hem niet teleurstellen. Dat instinct heeft me nooit verlaten.

Jaren later, toen ik boekhouden studeerde, stelde hij de vraag van de eeuw: "Als ik inkoop voor 100 en verkoop voor 120, met welke opslag werk ik dan?" "Twintig procent", zei ik. "Goed."

“Maar als ik inkoop voor 100 en verkoop voor 120 en ik wil de brutomarge, hoeveel is die dan?” Hij keek me aan. Ik liet hem niet uitpraten. “Zestien procent.”

Hij zei geen woord. Hij glimlachte. En liep weg.

Dat was mijn vader. Een van de zonen van Gillette.

Nando.

DE DIEF

De meeste lezers — de eerlijke — zullen worden aangetrokken door de poging te begrijpen wat een dief werkelijk is, hoe hij zich ontwikkelt, wat hij vertegenwoordigt binnen een rol die helemaal geen rol is.

Maar let op: ik presenteer hier niet de lijst van de leden van het Italiaanse parlement, los van elke politieke ideologie. Ik beschrijf eenvoudig, vanuit visie en ervaring, degenen die die grens zijn overgestoken en erin zijn geslaagd terug te komen zonder te ontploffen, nog altijd glimlachend naar het gerecht.

Hij hoort bij geen enkel vak en bij geen enkel beroep. De wet brengt hem terug tot “misdadiger”, maar het woord **dief**, zonder omwegen uitgesproken, bestaat in het Wetboek van Strafrecht van geen enkel rechtsstelsel ter wereld.

Woord van een dief.

Wat overblijft is een kunst: vindingrijkheid, noodzaak, gelegenheid, een modus vivendi.

De bekendste zijn de economische en financiële dieven. De minder bekende — en veel gevaarlijkere — zijn de cognitieve en sentimentele.

Beide betalen een prijs, maar het geheim ligt in een oud misdadigersprincipe: voordat je de daad pleegt, moet je eerst de schuldige vinden en het bewijs leveren. Dat zijn de enige elementen die je een waarschijnlijke — nooit absolute — vluchtweg geven. Pas daarna kun je plannen.

Een respectabele dief bewaart zijn anonimiteit. Hij gaat nooit de gevangenis in. Hij heeft geen berouw. Hij bekent niet. Hij deelt niet. Zo is hij geboren: gereserveerd.

Mensen voelen zich tot hem aangetrokken. Wat onvoorspelbaar is, boeit altijd meer dan wat voor de hand ligt, zelfs wanneer het een onberekend risico meedraagt.

Wanneer de rechterlijke macht er een tegenkomt, complimenteert ze hem. En het eerste waar ze naar zoekt is niet de methode — die is voor de nieuwsgierigen — maar de buit.

Ook hier openbaart zich de identiteit van het personage: houd de opbrengst nooit binnen je eigen grenzen. En vandaag zijn grenzen geen naties meer — het zijn continenten.

Een Europese richtlijn van april 2026 bepaalde dat alle banken met elkaar verbonden moesten worden en automatisch gecontroleerd door de belastingdiensten van elk land van de gemeenschap. De eerste dieven hadden zich daar lang van tevoren op voorbereid.

De alternatieven blijven de andere continenten — de enige plek waar een dief nog een reden heeft om te bestaan.

Wat de Katholieke Kerk betreft: zij heeft het zevende gebod in de loop der eeuwen aangepast, maar niemand praat er ooit over. In het Oude Testament ging het verbod over het ontvoeren van een

vrije Israëliet om hem als slaaf te verkopen. Daarna ontwikkelde het zich tot een algemeen verbod op diefstal.

En toen de misdaad zich naar het cognitieve domein verplaatste, moest de medische literatuur een term uitvinden: **manipulatie**.

We zullen zien wat de literatuur hierna uitvindt. Wat mij betreft hoop ik op een dag beroemd te worden om de eerste beschuldiging van **literaire cognitieve diefstal**.

Nando

DE SPORTSCHOOL

Er is een dunne draad die een stel bij elkaar houdt. De “slimmen” zeggen: **geld en belang**. De pathologischen zeggen: **seks**. Degenen die het echt begrijpen zeggen: **de sportschool**.

Waarom? Omdat dat antwoord 95% van de relatieproblemen oplost.

Geld en belang

Die overleven alleen wanneer er niets anders te bieden is. Geen zegen — een beperking. Je leeft het leven voor 50%. De betere helft blijft voor altijd opgesloten.

Seks

De man is mechanisch: hij moet ontladen, verliezen, leeglopen. De vrouw is cognitief: zij leest haar lichaam als een geheime code. Ze ziet niet af, ze onderwerpt zich niet, ze stort niet in. Ze kiest.

Het interessante deel

Een stel ontstaat zo:

Hij denkt: “Ik ben haar eerste, haar beste, haar enige. Ik heb haar voor me laten vallen. Ik hou het wel vol. Mijn moeder heeft me niet alles over vrouwen verteld, maar ik red me wel.”

Zij denkt: “Goed. Laten we hopen dat hij de laatste is. Ik maak hem wel in orde. Hij is niet al te slim — een voordeel. Hij is een man: uiteindelijk huilt hij wel op mijn schouder.”

Ochtendwaarheid

Ze staat naakt voor de spiegel. Ze kent elke centimeter van haar lichaam als een privékoninkrijk. Ze ziet een centimeter te veel, een ronding die verschuift, een borst die haar blik naar de knieën laat zakken. En ze begrijpt het: **haar lichaam is haar toegevoegde waarde, haar wapen, haar diplomatie.**

Dus gaat ze naar de sportschool.

Maar omdat ze cognitief is, begint ze met het op hem af te reageren:

“Weet je, gisteravond was je niet de man met wie ik getrouwd ben. Drie minuten en je sliep. Je snurkte. Je hebt een buik. En je hebt je vriend al twee jaar niet gezien.”

Na twaalf seconden raakt hij in paniek. “Wat moet ik doen?”

Zij antwoordt: “Jij gaat naar de sportschool. Ik ga ook mee. Dan verveel je je niet.”

En hier komt het probleem

De sportschool is geen plek. Het is een ecosysteem. En ecosystemen trekken **het verkeerde gezelschap** aan. Het soort dat van een man een dief maakt. En tussen dieven overleven eerlijke mensen niet.

Dan komen de verraderijen. En de prijs is veel hoger dan het maandelijkse abonnement.

De rest weet iedereen. Het vertellen rijt alleen wonden open. En deze auteur rijt geen wonden open: hij geeft glimlachen, gedachten en die druppel bitterheid die je nooit vergeet.

Nando

HET JAAR 2025

De trein en de onverwachte hulp

In **Florence** stapte ik uit de trein en ging op een bankje zitten. Ik had tijd nodig om na te denken.

Onder de rails springen was technisch mogelijk. Maar het zou bloed op het spoor hebben achtergelaten. Iemand zou het moeten schoonmaken.

In Italië laten ze je misschien zelfs voor de schoonmaak betalen.

Bovendien was ik mezelf niet kwijtgeraakt. Zelfmoord hoort bij wie zijn cognitieve referentiepunten verliest. Mijn referentiepunten waren nog intact.

Intussen herinnerde een mooie vrouw die het station overstak me aan het leven. Ze herinnerde me ook aan de vele ervaringen die ik al had gehad.

Kort daarna ging ik de stationsbar binnen en vroeg of ik kon bellen. Ik belde mijn vrouw en legde mijn beslissing uit.

Ik zei haar dat ik naar **Venetië** zou gaan om onze zonen te zien. Ik gaf ook de precieze aankomsttijd door.

De beslissing voelde logisch en rationeel.

Mijn kinderen waren — en zijn nog steeds — het natuurlijke verlengstuk van het gezin dat ik heb gesticht.

Toen ik terugkwam in de trein, kwam de conducteur naar me toe. Helaas had ik geen kaartje.

Hij zei dat ik bij de volgende halte de trein zou moeten verlaten. Anders zou hij de spoorwegpolitie bellen.

Op dat moment gebruikte ik drie gereedschappen: **vermogen, creativiteit en oplossing**.

Rustig legde ik uit dat me uit de trein zetten een groter probleem kon veroorzaken. Ik zei dat ik op het spoor kon springen en de trein urenlang kon stilleggen.

Hij werd plotseling stil.

Toen vroeg ik hoe lang het zou duren om het volgende station te bereiken.

“Minstens een uur”, antwoordde hij.

Tijdens dat uur gebeurde er iets onverwachts.

Tegenover me zaten twee vrouwen uit Toscane. Ik begreep meteen dat het universiteitsdocenten waren die naar een congres reisden.

Eerst wisselden we alleen eenvoudige opmerkingen uit. Maar al snel nam nieuwsgierigheid de plaats in van afstand.

Zo’n dertig minuten later kwam een van hen terug.

Ze had een treinkaartje in haar hand.

Mijn kaartje.

Opnieuw werden vrouwen mijn onverwachte geluk. Die werkelijkheid heb ik nooit ontkend.

Het menselijk wezen dat vrouw heet, draagt een diepte die maar heel weinig mensen volledig begrijpen.

Voordat ze uitstapte, gaf ze me haar e-mailadres. Ik wilde het geld later terugbetalen.

Maar het leven ging door en het is er nooit van gekomen.

Venetië en het tweede vertrek

Uiteindelijk kwam de trein aan in **Venetië**.

Van ver zag ik mijn zonen.

Vincenzo, 193 cm. Francesco, 188 cm.

Ze staken boven de menigte in de gang uit.

Ze kwamen me halen om me mee naar huis te nemen en me weer op mijn plaats te zetten.

Al snel hielpen ze me een basisstabiliteit terug te vinden. Ik nam een douche, kreeg schone kleren, eten en rust.

Daarna begonnen de vragen. Veel vragen.

Ze zijn echt de zonen van hun moeder.

Vier maanden later, op **27 juni**, diende zich een andere beslissing aan. Het oude familie-instinct probeerde me terug te trekken.

Ze wilden dat ik terugkeerde naar mijn vroegere beroep.

Manager.

Nando

VERVOLG

Maar ik ga niet achteruit.

Dat heb ik nooit gedaan.

In plaats daarvan ga ik de mislukking tegemoet door vooruit te gaan.

Met buitengewoon weinig geld op zak kocht ik een vliegticket.

Bestemming: **Portugal**.

Ik had geen precies plan.

Toch wist ik hoe ik moest bewegen.

Lissabon en het begin van alles

Eerst kwam ik aan in **Porto**. In het hostel sliepen vierentwintig mensen in dezelfde ruimte.

Mijn middelen waren bijna op.

Daarom trok ik naar het zuiden, waar het leven minder kost. Ik bereikte **Beja**, zo'n vijfhonderd kilometer verderop.

Maar na één nacht keerde ik terug naar **Lissabon**.

Op **3 juli** vond ik eindelijk een bed.

Gedeelde kamer. Gedeeld appartement.

Negen mensen wonen op vijfendertig vierkante meter.

Uiteenlopende culturen en talen vulden die ruimte.

De omstandigheden leken meer op een Afrikaanse hut dan op een modern huis.

De kosten waren **230 euro per maand plus een borg van 100 euro**. Ik betaalde alles.

Na die betaling had ik geen geld meer.

Geen eten.

Alleen een plek om te slapen.

Toch werd die periode essentieel. Ze laat zich in drie punten samenvatten:

a) **twintig kilo** afvallen en mijn voeding omgooien; b) overleven met maar **zeventig euro per maand**; c) de redactionele projecten vorm geven, op zijn minst als ontwerp.

Ik bleef daar tot **22 november 2025**.

Uiteindelijk besloot ik terug te keren naar Italië. Bepaalde toezeggingen deden vermoeden dat er eindelijk leefbare omstandigheden zouden kunnen zijn.

Ik hoopte dat het zou werken.

Toch bleef ik klaar om zo nodig opnieuw te vertrekken.

Toen gebeurde er iets buitengewoons.

Van **9 december tot 26 december**, in amper **17 dagen**, veranderde alles.

De drie voorgaande jaren werden plotseling voorbereiding.

Nu kon de wereld mij zien.

En ik kon hen eindelijk zien.

Geen tussenpersonen.

Geen platforms die het proces beheersen.

Ik blijf vrij binnen mijn handelen.

Ik blijf mezelf.

Vrolijk kerstfeest. Papa.

Bespiegeling van de auteur

Als ik terugkijk op 2025, zie ik geen jaar van breuk meer. Ik zie een jaar van verheldering.

Vertrekken met niets dwong me de afstand te meten tussen bezit en identiteit. Geld, comfort en zekerheid verdwenen snel. Maar er bleef iets sterkers over.

Identiteit overleeft wanneer al het andere instort.

Die onstabiele maanden werkten als een filter. Illusies verdwenen. Verwachtingen losten op. Geleende rollen vielen eindelijk weg.

Wat overbleef was het wezenlijke.

Vrijheid.

De projecten die volgden kwamen niet voort uit strategie. Ze groeiden uit noodzaak.

Uiteindelijk heeft dat jaar niets vernietigd.

Het onthulde wat er al was.

LESGEVEN AAN DE CUBANEN

Toen ik in Miami landde, wist ik al dat er in die stad niet veel “Amerikaans” meer over was. Het was Cuba met betere airconditioning. De taxichauffeur die me ophaalde was natuurlijk Cubaans. Het eerste wat hij vraagt: of ik alleen ben en of ik gezelschap wil. Geen supermarkten, geen winkelcentra, geen Amerika van de ansichtkaart. Een heel andere wereld.

Die eerste avond, terwijl ik alleen thuis was, werd er op de deur geklopt. De politie. Ze verrasten me, maar ze kwamen geen

moeilijkheden maken. Ze kwamen me laten weten dat ik de volgende ochtend een afspraak had op het Amerikaanse consulaat. Om half elf precies.

De volgende dag kwam ik op tijd aan. Een man van in de vijftig deed open en zei dat ik zo dadelijk de consultant zou ontmoeten. Toen verscheen zij: lang, slank, blond, elegant, tot in de puntjes verzorgd. Ze schudde me de hand en herinnerde me eraan dat we elkaar jaren eerder in Rome hadden ontmoet, toen zij als eerste uitvoerend directeur op het ministerie van Onderwijs werkte.

“Natuurlijk herinner ik me u. Hoe gaat het met u?” zei ik, oprecht blij haar terug te zien.

Vanaf dat moment heeft niemand in Rome ooit begrepen waarom ik haar aanbod afsloeg zonder zelfs naar het salaris te vragen. Het was een groot aanbod, een serieus aanbod — te serieus voor een eenvoudige man als ik, voorbij het geld, voorbij de ambitie.

“Ik zou graag willen dat u minstens 30 dagen werkt aan een opleidings- en communicatieproject voor jonge Cubaanse managers. U krijgt alles wat u wilt en meer. Alstublieft, zeg geen nee.”

De lessen zouden duren van 10 tot 12 uur en dan van 2 tot 5 uur.

Ik herinner me de eerste les: een stuk of vijftig mensen, half mannen, half vrouwen, allemaal professionals. Na de gebruikelijke voorstelling — naam, achternaam, leeftijd hardop — begon ik mijn Spaans op te warmen door Cubaanse moppen te vertellen. Ze wilden allemaal weten uit welk deel van Cuba ik kwam.

Het eerste echte moment van bezinning kwam toen ik het verschil onderstreepte tussen *lesgeven* en *communiceren* — iets wat veel Italianen niet eens begrijpen.

De dagen vlogen voorbij, en aan het eind werd alles afgesloten met een taart die de cursisten voor me hadden gebakken. Ze waren blij met de 30 dagen die we samen hadden doorgebracht. Iedereen wilde mijn telefoonnummer. Ze waren verbijsterd dat ik niet dronk, niet rookte en geen drugs gebruikte.

In mijn jeugd was ik rugbyspeler geweest — de mentaliteit van een sportman. Intussen nodigde de Italiaanse consultant me uit voor een diner om het te vieren en om eindelijk te begrijpen wat haar al die tijd was ontgaan. De mensen waren zo aan me gehecht dat ze me gewoonweg niet konden vergeten.

Ik ben een gelukkig man, altijd met twee mogelijkheden voor me: de eerste, een prachtige vrouw die me na 30 dagen stilte uitnodigt voor een diner; de tweede, de stem van mijn lot die me zegt dat het tijd is om te gaan.

Een rituele kus, een afscheid, en ze vraagt me: “Waar ga je heen? Laat je me alleen?”

Kuste haar ten afscheid. Vertrok. En keek nooit meer om. Vrijheid heeft me altijd meer gekost dan comfort.

Nando

DE BANANEN

Les geleerd

Mijn nieuwe eetroutine, in de derde fase van mijn leven, omvat ’s ochtends bananen. Wanneer ze de avond ervoor op zijn, begint de volgende dag met een leegte.

Op een ochtend in december 2025 ging ik naar de fruitverkoper onder mijn huis. Ik ken hem al meer dan vijfenveertig jaar. Hij

groette me, zei “welkom terug” en vroeg wat ik nodig had.

— Bananen. Als je rijpe hebt, ook de goedkope, die heb ik liever. — Nee, ik kan je alleen deze geven — antwoordde hij.

Prijs: € 1,45 per kilo. Groen of geel, naar keuze.

Ik vroeg om een zak van € 5. Ik had mijn hond bij me, en hier in de buurt is een winkel binnenlopen met een hond nog altijd taboe.

Thuis dreef de nieuwsgierigheid — dochter van een in armoede doorgebrachte jeugd — me ertoe de zak te wegen. 2,752 kg. Ik had € 3,99 moeten betalen. Niemand had het over de resterende euro gehad.

Ik ben een goed mens. Verdraagzaam. Ik dacht dat het een vergissing was. Maar wanneer er een twijfel ontstaat, moet die worden nagegaan.

Drie dagen later ging ik terug. Dezelfde routine. Hond inbegrepen.

— Bananen voor € 1. Hij gaf me er vier kleine.

Mijn vriend van de ijssalon wachtte met zijn weegschaal. 0,456 kg. Werkelijke prijs: € 0,66. Ontbrekend wisselgeld: € 0,34.

De eerste episode was een twijfel. De tweede was een controle. Ik had een derde nodig om zekerheid te krijgen.

Diezelfde middag ging ik terug. Dezelfde scène. Weer € 5 betaald.

Deze keer wachtte mijn vriend de expediteur. Professionele weegschaal. 2,90 kg. Werkelijke prijs: € 4,20. Hij nam € 5. Weer geen wisselgeld.

Er gingen dagen voorbij. Ik moest rekening houden met de man, de context, de omgeving. Een directe confrontatie had problemen

kunnen opleveren voor mijn gezin. Sommige mensen reageren niet op woorden.

Maar mijn naam is Frega. En bestolen worden hoort niet bij mijn neigingen.

Mijn wraak nam een andere vorm aan.

Vijf dagen later ging ik terug zonder de hond. Ik vroeg naar de eigenaar — de vader, een paar jaar ouder dan ik.

— Luister, mijn vriend zei de vorige keer dat het wel erg veel bananen leken. Ik heb ze thuis gewogen: 3,90 kg. Tegen de aangegeven prijs had ik € 5,65 moeten betalen. Je hebt maar € 5 genomen. Ik kom je het verschil brengen.

En ik hield € 0,65 voor hem op, duidelijk zichtbaar.

— Tenzij het een korting was, omdat we elkaar al veertig jaar kennen.

Zijn ogen werden groot. Zijn vrouw en kinderen verstijfden. De ervaring redde hem.

— Het was een korting — zei hij — voor een speciale klant.

Ik stak de munten weer in mijn zak.

— Dank je — antwoordde ik. — Maar ik kom hier niet meer boodschappen doen. Die attenties voor een “speciale klant” brengen me in een lastige positie. Ik heb er geen reden voor. Geen rechtvaardiging. Toch bedankt.

Hij kon geen woord uitbrengen. Hij had alles begrepen.

In de dagen daarna liep ik langs de winkel. Geen commentaar. Alleen neergeslagen ogen. Ze zeiden wat ze nooit de moed hadden gehad te zeggen: sorry.

De moraal is eenvoudig: uit een negatieve gebeurtenis kun je altijd een positieve halen. Zo werken mijn successen.

Zo ben ik. En ik eet nog steeds bananen.

Nando

VERVOLG

Het was 3.23 uur 's nachts. Een kille nacht. Stil. De intercom ging. Iedereen werd wakker.

Mijn dochter fluisterde: "Ze komen je arresteren. Je trolley staat altijd klaar achter je slaapkamerdeur."

Ze geloofde mijn verhaal niet. Ze had de waarheid niet gelezen. Ze vertrouwde me niet. Ik was niet eens geloofwaardig. Ze had alleen woorden geïnterpreteerd. En dat was de echte pijn.

Ik nam de intercom op. Een stem zei: "Sorry voor het uur, maar ik moet u spreken. Ik ben de fruitverkoper bij u in de buurt."

Ik liet hem binnen. Hij was bijna tachtig. Tegen de tijd dat ik mijn ochtendjas had aangetrokken, zat hij al in de grootste kamer van het huis. De woonkamer.

Hij was emotioneel kapot. In tranen. Ik wist niet waar ik moest beginnen.

Hij vroeg één ding: "Als ik begin te praten, onderbreek me dan alstublieft niet."

Dat deed ik niet.

"Gisteravond hadden we dat moment. U weet het nog. U wilde me vijfenzestig cent bijbetalen voor de bananen, en ik gaf u korting."

"Dat weet ik nog", zei ik.

“Nadat u was weggegaan, ging ik met mijn gezin aan tafel zitten. De les die u me gaf was hard. Voor mij. Voor een man van mijn leeftijd.”

“Ik wil alleen weten of u me vergeeft. En u om vergeving vragen.”

Hij hield een stoffen zakdoek vast en veegde een traan weg die steeds terugkwam.

“Vergeef me het uur. Ik kon niet slapen zonder u eerst te zien. En u vinden was niet makkelijk. We hebben uw naam online opgezocht. Er kwamen drie websites tevoorschijn. Allemaal in het Engels. We begrijpen niet wat erop staat. Ze verkopen niets. Ze vragen niets. We begrijpen niet wat die sites zijn.”

Hij lachte.

Ik stond op. Vroeg hem op te staan. Ik omhelsde hem stevig.

Ik zei hem dat ik geen professor was. Geen leraar. Ik kon niemand lessen geven. Ik had alleen het gezonde verstand van een vader toegepast, waarin regels en principes vóór elke economische logica komen.

Toen hij wegging, vroeg hij of ik weer in zijn winkel zou komen. Ik antwoordde:

“Het verleden onderwijst. Het heden wordt nooit vergeten. De toekomst leeft in onze dromen, waar we zien wie we willen worden.”

“Ik ben voorbij de toekomst. Want ik bouw aan vermogen voor generaties, niet aan halfslachtige goederen om te erven.”

Hij begreep niet echt wat ik bedoelde. Dat was mijn cognitieve kant — die waarin er in een paar woorden niets zit, maar als je goed luistert, alles.

Nando

AAN DE RAND VAN DE DOOD

Een moment waarop een man begrijpt dat het leven al voor hem heeft gekozen.

De diagnose

Elke keer dat ik een zelf beleefd verhaal vertel, glimlach ik eerst en vraag ik me dan af hoe ik het heb overleefd. De situatie was irrationeel, bijna surrealistisch. Toch heeft ze mijn leven gevormd, en daarom voel ik me verplicht haar te vertellen.

Januari 2007. Ik sta buiten een klinisch laboratorium te wachten op de uitslag van de operatie. Er waren zeven carcinoïden uit mijn dunne darm verwijderd, na twee operaties met maar dertig dagen ertussen.

Een schoonmaakster die ik van gezicht kende, kwam stilletjes naar me toe.

“Het spijt me”, zei ze. “Ik hoorde… kwaadaardige tumoren. U moet naar de oncoloog.”

Op dat moment verscheen de dood als de meest directe mogelijkheid. Maar het verstand greep snel in.

Ik dacht aan mijn gehandicapte dochter. Vluchten was geen optie meer. Daarom moest ik in leven blijven, haar heden opbouwen en haar toekomst beschermen.

Kort daarna bevestigde de oncoloog alles: neuro-endocriene tumoren, een levensverwachting van ongeveer dertig dagen.

Met die woorden in mijn hoofd liep ik over een verlaten strand. Intussen sloeg de wind in mijn gezicht en fluisterden de golven iets wat ik nog niet kon begrijpen.

De beslissing

28 januari.

Ik reed naar Napels op zoek naar oude vrienden en vroegere klanten. Ik had geld nodig en een nieuw begin. Maar niemand investeerde ook maar één euro.

In plaats daarvan boden ze me gewoon etentjes in restaurants aan.

Een paar dagen later, op 6 februari, zat ik in Napels met maar 275 euro en geen creditcard. Volgens de diagnose bleven er vijftien of twintig dagen over.

Bij de afrit van de snelweg moest ik kiezen: zuid of noord.

Toen belde mijn vrouw.

“Kom naar huis.”

Ze dacht dat ze met een depressie sprak. Maar ze kon niet zien wat de hormonenstorm in mijn lichaam aanrichtte.

Dus koos ik het noorden.

Roemenië

Twee dagen later kwam ik aan in Braşov, Roemenië — het graafschap van Dracula.

De reis ging niet om een vrouw. Het was puur instinct.

Ik had nog twintig euro op zak. Genoeg om te sterven. Zeker niet genoeg om opnieuw op te bouwen.

Toch besloot ik opnieuw op te bouwen.

In een bar bestelde ik een cappuccino en een cornetto. Roemeense vrouwen, merkte ik meteen, hadden een zeldzame schoonheid. De mannen daar daarentegen schoten vaak tekort in galanterie.

De serveerster merkte dat ik geen kleingeld had. In plaats van me weg te sturen, luisterde ze. We praatten drie uur lang.

Uiteindelijk huilde ze en bood ze me zelfs geld aan.

Ik weigerde.

In plaats daarvan stelde ik één vraag:

“Waar is het casino?”

Verward wees ze de straat in.

Ik ging naar binnen met twintig euro. Om vijf uur ’s ochtends ging ik weg met vierhonderdvijftig.

Nando

VERVOLG

Opnieuw opbouwen

Kort daarna huurde ik een appartement op de vierde verdieping voor 280 euro. De serveerster stond borg voor de betaling.

’s Middags leerde ik een paar meisjes kennen die in de metrostations werkten. Intussen begon ik vriendschappen op te bouwen.

Daarna ging ik boodschappen doen. Er verscheen voor honderdvijftig euro aan eten op de toonbank. Maar ik betaalde er

maar twaalf. De tonijn was half gratis, en de slager gaf me het vlees cadeau.

Het casino werd mijn nachtelijke bank. Intussen veranderde mijn appartement langzaam in een ontmoetingsplek.

Calabrische smaken wisselden elkaar af op tafel. Verhalen gingen rond. En het leven begon stilletjes opnieuw.

Een terugkeer die nooit plaatsvond

December 2007.

De dood was me vergeten.

Mijn vrouw belde opnieuw.

“Kom dringend naar huis.”

Ik had nog twaalf euro. Maar met een tegoedbon van een luchtvaartmaatschappij kon ik Boekarest verlaten.

De vlucht naar Reggio Calabria strandde halverwege in de lucht. We werden omgeleid naar Zürich.

Op het vliegveld improviseerde ik opnieuw. In de Britse lounge greep ik de paal van de wachtrij als microfoon en begon te zingen.

De stewardessen lachten.

Kort daarna gaven ze me een vlucht naar Londen — plus honderd pond.

Londen, Parijs, Rome, Napels.

Elke stap vroeg om vindingrijkheid. Elk moment vroeg om lef.

Uiteindelijk kwam ik zeven dagen later thuis.

De nasleep

Mijn vrouw was woedend.

“Waar was je? Bij je meisjes?”

Ik glimlachte.

“Gelukkig bestaan ze”, zei ik. “Anders zat ik nog vast in Zürich.”

Kort daarna begon ik aan nieuw werk: een uitzendbureau, bouw en beveiligingsdiensten. Zes werknemers startten het project. Elke maand werd de winst opnieuw geïnvesteerd.

Maar weinig mensen geloofden erin.

De ineenstorting

In 2008 keerde ik terug naar Roemenië.

Het uitzendbureau groeide tot 258 Europese werknemers. De bouw werkte samen met een Italiaanse multinational. Intussen was de beveiliging actief in atoomlassen.

Ik leerde Roemeens, las het, schreef het en sprak het. Verhalen en grappen openden elke deur.

Toen, in december, gaf ik alles weg en vertrok.

De vrouwen protesteerden.

“Zonder jou overleeft er niets.”

Drie maanden later stortte alles in.

Waarom?

Omdat honger niet te delegeren is. Ervaring niet over te dragen. En arbeidsethos niet cadeau te doen.

De echte les

De Italiaan zonder geld, gesteund door Roemeense vrouwen, klinkt misschien als een droom.

Maar de werkelijkheid leert iets harders.

Echte honger applaudisseert alleen voor wie hem in zich draagt.

Slotnoot

Toen ik werd geboren, gaven ze me een achternaam als de mijne — **FREGA** — een naam die vaak wordt geassocieerd met dieven en oplichters.

Eenenzestig jaar lang heb ik geprobeerd het tegendeel te bewijzen.

Want namen bepalen ons niet.

Merken wel.

En een merk wordt alleen door daden gebouwd.

Nando

ZONDER ONDERGOED

Gisteren was een veeleisende dag geweest, maar ook een dag van oplossingen — zoals gewoonlijk. Ik heb mijn tijd nooit zonder doel verspild: mijn cognitieve tijd volgt strikte regels; de vrouwelijke volgt er geen.

En toch ging ik alleen naar bed, omdat mijn vrouw had besloten een “pauze” te nemen. Sorry — *menopauze*. Ik lachte. Zij niet.

Mijn dochter liet de kans niet liggen me eraan te herinneren dat ik met 61 “oud” was, en dat ik niet de kracht of de moed zou hebben om een vrouw in de intieme sfeer aan te kunnen — ik zou zeker

instorten. Ze is mijn dochter, mijn leven. Eén glimlach was genoeg om alles te zeggen. Maar ik kon het niet laten er één zin uit te gooien:

Velen gebruiken hem alleen om naar de wc te gaan. Anderen spelen de held. Anderen om gedachten voort te brengen. Anderen worden vader en daarna minnaar. En anderen kijken er alleen naar.

Ik heb er een fulltime werkinstrument van gemaakt — en de belasting wordt aan de bron ingehouden.

Ze barstte in lachen uit, niet te stoppen. Mijn vrouw bevestigde vanuit de andere kamer haar gebruikelijke oordeel: “Je bent de duivel.” Daar zit wat in.

Ik was uitgekleed om te gaan slapen — het was 23.00 uur. Trok een comfortabel trainingspak aan. Tien minuten op mijn telefoon, zoals elke avond, en dan slapen.

Rond 5.00 uur ’s ochtends viel er iets af. Ik had het koud. Ik tastte naar mijn broek en mijn onderbroek — allebei weg.

Wie had dit gedaan? Er was geen feest geweest, geen gasten, geen uitnodigingen. Wie had dan de kluis geopend?

Ik controleerde zorgvuldig of de kroonjuwelen nog aanwezig en ongeschonden waren. Toen merkte ik dat mijn “oude vriend” eerder wakker was dan ik, ervan overtuigd dat er werk aan de winkel was.

Het werk kwam ook — maar niet het soort dat je je voorstelt. Het soort waarvoor ik leef: **je een waar verhaal vertellen en je laten glimlachen.**

Nando

EEN RUSSISCHE VROUW

Juni 2006 — Het begin

Ik had mijn eigen groothandel — huishoudproducten, persoonlijke verzorging, illusies van grootsheid. Ik dacht dat ik sterk was. Ik was alleen arrogant.

Juli, Rimini. Een vakbeurs vol oud-collega's, klanten, vrienden en vrouwen. Te veel vrouwen. Toen begreep ik waarom beurzen bestaan: je zegt "werk", maar het is alleen een alibi om in andere kamers te verdwijnen.

Ik heb bij hostesses nooit het script van de droevige echtgenoot gespeeld. Niet mijn stijl. Ik zei altijd dat ik van mijn vrouw hield, en zij van mij — omdat ik thuiskwam met geld, ervaring en geen overdraagbare verrassingen.

Die avond belde ik een professional. Twee uur van haar tijd, schoon, eenvoudig, weinig risico. Dat dacht ik tenminste.

Ze kwam: mooi als de winterzee, een perfect lichaam, een sterke aanwezigheid. Ze vroeg meteen om het geld — ze was geen arts; ze was eerder iets als een ambulancebroeder.

Ik nam haar bij de arm en zei dat ze zich klaar moest maken: ik nam haar mee naar het beste restaurant van de stad, en ik wilde haar volgende 24 uur kopen.

"Hoeveel geef je me?" Ik gaf haar alles wat ik op zak had. Ze begon te tellen, raakte de tel kwijt en begreep dat ze in een andere klasse was beland.

Ze vroeg of ik verslavingen had, afwijkingen, vreemde spelletjes. Ik zei dat ik een man was die door de sport was grootgebracht, door

een multinational was opgeleid, en een toeschouwer van het leven zonder vergunning.

Ze ontspande. We liepen naar het restaurant — ze weigerde de taxi. Ze belde een vriendin om met ons mee te gaan. Ik begreep het: vreemde landen, voorzichtigheid. Daar zit wat in.

Het diner was rustig, bijna romantisch, maar ik bleef cognitief. Voordat ik haar de kroonjuwelen toevertrouwde, moest ik weten wie ze was.

Thuis viel ze me in de gang aan. Geen tijd voor het bed. We verbruikten alles wat voor de hand lag en alles daarbuiten.

Acht uur later vertrok ik. Ze vroeg me niet te gaan. Dus deed ik een belofte: “Voor het eind van het jaar neem ik je mee naar Rusland om je familie te zien.” Ze geloofde me niet. Ik vroeg om haar e-mailadres. Ze gaf het me.

Nando

Sint-Petersburg — De afdaling

November 2006. Ik mailde haar: klaar om naar Rusland te vliegen, stuur me je bankgegevens. Ze geloofde me nog steeds niet. Dus stuurde ik geld naar haar familie.

Tickets. Visum. MILAAN–SINT-PETERSBURG.

Op Malpensa vroeg ze om meer geld. De toon veranderde — van vriendelijk naar macht. Dat beviel me niet.

De vlucht was stil. Haar moeder haalde ons op van het vliegveld. Ze brachten me naar een appartement. Een hotel is niet toegestaan.

We gingen naar de markt, kochten eten en aten met de familie. Toen vertrok ze. Ik bleef binnen opgesloten.

De volgende ochtend probeerde ik de deur open te doen. Op slot. Geen ontvoering — gewoon een gecontroleerde insluiting.

Ze kwam om 11 uur, glimlachend. 's Middags zouden we te gast zijn in een datsja buiten de stad.

Haar vriendin en een jongen haalden ons op. Overal sneeuw. We kwamen aan bij het huis van de KGB-kolonel van haar vader.

Mijn Engels droeg de gesprekken. De villa was schitterend. Zelfs de hendel van het bidet was van goud.

Elk gerecht verfijnd, elk moment vergezeld van een andere wijn. Toen namen ze me mee naar de mannensauna, honderd meter verderop. Buiten min 20 graden. Na de sauna stonden we naakt in de sneeuw. Een Russische traditie. Ik vroeg niet wat er daarna kwam.

Die nacht sliep ik alleen, in een prachtige kamer vol microfoons. Zij sliep ergens anders.

Ochtend: ontbijt met de kolonel. Daarna liet hij me zijn auto's en zijn motoren zien en reed hij me rond de datsja, met een mopshond onder zijn arm.

Middag: terug naar Sint-Petersburg. Avond: ze probeerde me te domineren, me te controleren. Ze had geen idee wie ik was.

De volgende dag reden we over de hoofdlaan — 20 km aan winkels, merken, rijkdom. Geen arme stad. Alleen Moskou staat hoger.

Diner met de familie van de kolonel: twintig soorten kaviaar, eindeloos eten, honderd dollar per persoon. Daarna terug naar

mijn gevangenis. Ze deed de deur weer op slot en vertrok.

De dag daarop kwam ze terug. Ik stapte even naar buiten, nam een taxi en ontsnapte — al mijn tassen liet ik achter.

Ze belde als een gek. Uiteindelijk nam ik op: “Ik ben op het vliegveld.” Ze kwam met haar moeder. Ze persten me geld af met de dreiging me bij de politie aan te geven. Ik betaalde. Stapte in het vliegtuig. Vloog naar Milaan.

De nachtmerrie was voorbij. Maar ze was in me binnengedrongen, en dat wist ze.

Nando

Terug naar het leven — De uitweg

Terug in Italië. Ik stapte in mijn auto om voor mijn werk naar Turijn te rijden. Ze belde.

Haar stem was anders, zoet, beleefd, zacht. De magie van vrouwelijke persoonlijkheden. Ik wist dat ze gevaarlijk was. Toegeven betekende mezelf verliezen.

Ze bleef maar bellen. Ze vroeg me haar donderdag om 18.00 uur van het vliegveld te halen. Om 17.00 uur zat ik op de snelweg Turijn–Piacenza. Het zou makkelijk zijn geweest om van richting te veranderen en erheen te gaan.

In plaats daarvan sloot ik af. En begreep iets definitiefs:

Vrouwen zijn sterk. Wanneer ze iets willen, nemen ze het — zonder te vragen.

Bespiegeling achteraf

We liepen naakt de sauna uit, de sneeuw in. Min twintig graden. Een voormalige KGB-kolonel glimlachte naar me. Russische mannen die lachten alsof het niets was.

En voor het eerst op die reis trof me een eenvoudige gedachte:

Als dit misgaat… wie bel ik dan?

Het antwoord kwam sneller dan de angst:

Niemand.

Dat was het moment waarop ik de waarheid begreep: ik was niet in gevaar. Ik was buiten mijn wereld.

En wanneer je buiten je wereld stapt, krijg je geen bescherming. Je krijgt gevolgen.

Nando

HET KERKHOF

Het was mei 1975. Ik was tien jaar oud toen ik die drempel voor het eerst overschreed. Ik dacht dat ik een plek van pijn binnenging. Ik was nog maar een kind. In plaats daarvan ontdekte ik dat er maar twee dingen waren: een lichaam en een herinnering.

Het lichaam was verzegeld in een betonnen kist — als je geluk had. In Italië was dat normaal; elders veranderden de rituelen, maar alleen om culturele redenen, verder niets.

De herinnering leefde in de foto. Wie voorbijliep, herkende je of zag je voor het eerst. Alles wat er van je overbleef, zat gevangen in dat beeld, en de bloemen zeiden maar één ding: *ik ben je niet vergeten*.

Maar omdat ik nooit ben geweest zoals de anderen, zou blijven staan bij deze analyse een kopie zijn van wat iedereen zegt. Laten we het kerkhof dus vanuit een andere hoek bekijken: **een plek van vermaak.**

Er is een reden waarom mensen die zin herhalen: *op begrafenissen wordt gelachen, op bruiloften wordt gehuild, en daarna… tja, daar praat niemand over, maar scheidingen zijn gemaakt van pure wanhoop en eenzaamheid.* Ahahahah.

Het eerste wat in me opkomt, is de tijd dat ik zestien was en rugby speelde. De hormonen voor me uit, de vrouwelijke wereld achter me, en de voorzitter van mijn club altijd klaar met “advies”.

Hij zei dat kerkhoven een geweldige plek waren om vrouwen te ontmoeten. Ik keek hem aan en, vreemd genoeg, klonk het logisch. Maar ik had de moed niet om het te proberen — niet op die leeftijd.

Spoel door naar een zomerse zondag in 1986. Ik was eenentwintig. Ik liep het kerkhof van Cosenza binnen — niet mijn stad, niet mijn kerkhof — maar de hormonenstorm volgde me nog altijd trouw.

Ik bleef staan om met de beheerder te praten. Mijn vragen verrasten hem: ik wilde de dynamiek begrijpen, hoe de mensen zich bewogen, vooral de vrouwen. Toen bedankte ik hem en zei: “Tot gauw.” Hij vroeg: “Waar?” “Hier”, zei ik. “Ook als we dood zijn, komen we hier allemaal terug.”

En toen zag ik haar. Een vrouw van vijfenveertig, in het zwart gekleed, klein, rond, die voor een nis op de tweede rij stond te huilen. Ik kwam stilletjes dichterbij. Ze praatte tegen hem — ongetwijfeld haar man — en vroeg waarom hij haar zo vroeg had verlaten.

Er was maar één ding te doen: ik ging naast haar staan en begon ook te huilen. Dat bracht haar verdediging meteen omlaag en riep de voor de hand liggende vraag op: *wie is die vent in godsnaam?*

Veertig minuten later zaten we koffie te drinken in een bar. En toen mijn kleine oplichtersfantasie haar beloop had gehad, bevond ik me bij haar thuis.

Laten we zeggen dat de situatie escaleerde. Maar het enige wat me echt dwarszat, was de foto van de man op het nachtkastje, die naar me staarde alsof hij zei: *als ik nog leefde, zat je in de problemen*. Ahahahah.

Ik heb het experiment nooit herhaald. Maar ik moet toegeven dat het een ervaring was. Het kostte me niets. Maar één dollar — de prijs van de koffie.

Nando

DE SCHEIDING

Mensen die me kenden toen ik jong was — en ook later, in mijn zich ontwikkelende, creatieve, sociale, professionele, van identiteit wisselende zelf — zouden geen dollar hebben verwed op het voortbestaan van mijn huwelijk. De optimisten, de echte dromers, gaven me **drie jaar**. Hooguit.

Vandaag dank ik hen. Ze zaten er dichtbij. Het getal *drie* klopte. Ze misten alleen een cijfer.

Het is nu **33 jaar**. Gelukkig getrouwd. En gelukkig vrij.

Wanneer mensen naar mijn burgerlijke staat vragen — alleenstaand, getrouwd, gescheiden, weduwnaar — geef ik het enige antwoord dat in het Amerika van 2026 zin heeft: **ik**

accepteer alleen verbintenissen voor bepaalde tijd. Al het andere is marketing.

En wanneer de gescheidenen — de seriële ontsnappers — me naar het geheim vragen, geef ik hun mijn oorsprongsverhaal. Niet het romantische. Het antropologische. Het verhaal dat klinkt als een TED Talk die met een honkbalknuppel wordt gegeven.

Het gaat zo.

In het begin was de vroege mens — laten we hem voor het gemak **Chat** noemen — niet gebouwd voor het huiselijke leven. Hij hield van stilte, ruimte en het recht om te ademen zonder commissievergadering.

Toen kwamen de migraties. Culturen vermengden zich. Mensen ontmoetten elkaar. En plotseling ontdekte de wereld iets schokkends: **mensen functioneren beter wanneer ze ophouden te doen alsof ze alleen zijn.**

Maar hier komt het keerpunt.

Op een dag ging Chat op jacht. Zij ging verzamelen — bloemen, kleuren, ideeën, verbeteringen. Ze knapte de grot op. Hij kwam terug en herkende de plek niet.

Conflict. Stemmen verheven. Grenzen overschreden. En de eerste scheiding uit de geschiedenis was geboren: **Onmiddellijke verhuizing. Nieuwe grot. Geen beroep mogelijk.**

Het nieuws verspreidde zich snel. Zelfs de dieren praatten erover. Iedereen raakte in paniek. Want wanneer relaties instorten, voelt het hele ecosysteem het.

Maar de mensheid is koppig. De mensen keerden naar elkaar terug. Niet uit overheersing. Niet uit angst. Maar omdat

verbondenheid — de echte — het enige is wat de tijd overleeft.

Toen kwam de religie en industrialiseerde het begrip huwelijk. Een systeem. Een structuur. Een contract met meer clausules dan een geheimhoudingsovereenkomst uit Silicon Valley.

Ze hadden het **HET INSTITUUT VAN DE MENSELIJKE CHAOS** moeten noemen, maar de marketing won opnieuw.

En hier is mijn Amerikaanse conclusie, de conclusie die ik in elke taal zeg die ik ken:

Scheiden is zelden de oplossing. Niet omdat het huwelijk perfect is — dat is het niet. Maar als je niet klaar bent om erin te leven, dan is de prijs betalen voor je eigen fout het enige eerlijke wat je nog kunt doen.

Nando

EEN VERHAAL OM OM TE LACHEN… MISSCHIEN.

Carlo werd vijftig jaar geleden geboren, een zachtaardige ziel met een stotter die hem nooit heeft verlaten — zelfs nu niet, als volwassen man die doet alsof hij er een is.

Op een avond nodigt hij ons uit om bij hem thuis te eten. Routinegesprekken, wijn op tafel, en ineens begint zijn vrouw Angela verhalen te vertellen uit hun begintijd.

We buigen ons allemaal naar voren. Want de Carlo die zij beschrijft… geen van ons had hem ooit ontmoet.

“We hadden verkering”, zegt ze. “Ik werkte bij een apotheek. Carlo wachtte buiten tot mijn dienst erop zat. Altijd lekker ruikend, altijd goed gekleed.”

Tot zover niets bijzonders.

“Maar de eerste drie dagen”, gaat ze verder, “reed hij rechtstreeks van de apotheek naar mijn huis. Geen omwegen. Geen initiatief. We waren jong, het bloed kookte, en hij was… te beleefd. Te correct. Te Carlo.”

Op de vierde avond vroeg ze of zij in zijn auto mocht rijden. Hij vond het goed.

Ze nam hem mee naar onder de Drie Bruggen — de klassieke plek waar jonge stelletjes gingen zoenen. Carlo verstijfde als een hert in de koplampen.

Doodsbang fluisterde hij: “Ik… ik heb geen… bescherming.”

Ze zei dat hij zich geen zorgen hoefde te maken, ze gebruikte een anticonceptiering. En Carlo zei opgelucht:

“Perfect. Dan hoeven we geen trouwringen te kopen als we trouwen.”

Ze dacht dat hij een grapje maakte. Ze trouwde toch met hem. Thuis, zegt ze, “was hij niet slecht… maar laten we zeggen dat ik hem veel moest leren.” En daar houdt ze op. Gelukkig maar.

Maanden later raakt ze zwanger. Op een dag breken haar vliezen. Ze belt hem: “Kom me halen. Nu.”

Carlo komt aan met… de loodgieter. De man heeft een touw in zijn hand, en samen doorzoeken ze het huis naar het “waterlek”.

Ze laat het maar zo. Hij brengt haar naar het ziekenhuis. Ze bevalt van een vierling.

Carlo staat buiten te roken als een schoorsteen en schept tegen iedereen op: “Vier kinderen! Dat kan niet iedereen!”

De vroedvrouw komt naar hem toe en zegt heel kalm:

“Meneer Carlo… van de vier baby’s is er één zwart.”

Carlo houdt op met lachen. Hij vraagt naar de dokter.

Hij vraagt om uitleg. Hij vraagt om wetenschap, genetica, statistiek, goddelijk ingrijpen en een advocaat.

Hij ondervraagt zijn vrienden. Hij bestudeert DNA alsof hij zich voorbereidt op een promotie. Hij overweegt elk scenario, de apocalyps inbegrepen.

Uiteindelijk komt hij tot zijn conclusie: een oud vriendje van Angela moet… “een restje” hebben achtergelaten. En dat restje heeft geduldig gewacht op zijn moment van glorie.

We zitten allemaal aan tafel, hangend tussen ongeloof, komedie en de mogelijkheid — klein maar heerlijk — dat een deel hiervan waar zou kunnen zijn.

Carlo luistert zwijgend. Angela, mooi als de middernachtzon, vertelt het met zoveel overtuiging dat zelfs de meubels haar geloven.

Niemand is ooit te weten gekomen hoe het verhaal echt is afgelopen.

Maar toen we het huis verlieten, renden de vier kinderen naar buiten om gedag te zeggen. Drie wit. Eén zwart.

Ik keek Carlo aan en zei:

“Toen je trouwde… had je toen tenminste de goede ringmaat?”

Hij begreep het niet. En daarmee was het afgelopen.

Nando

HET HUWELIJK

Ik ben nooit gebouwd voor formats. Niet bij mijn geboorte, niet op mijn 62e. Mijn gedachten zijn altijd in een rechte lijn naar de daad gemarcheerd, en de woorden die achterbleven overleefden alleen als echo — een toon, een gebaar, een stilte die meer zei dan de zin.

En het begon toen ik naar de stellen van begin twintigste eeuw keek. Solide huwelijken, lange levens, en ontrouw die werd beheerd met de oudste filosofie die ooit is uitgevonden: **als het hart het niet ziet, doet het oog geen pijn.** Toen was vreemdgaan een familie-investering. Kinderen waren het bijproduct, werk was het lot, en de bruiloft was de enige echte uitgave — de enveloppen betaalden het feest, de rest was voor het bruidspaar. Men zegt dat het kwam doordat er geen tv was. Geen talkshows. Geen afleiding. Alleen eten, intimiteit en de primitieve waarheid van het mens-zijn.

Dus wat deed ik? Ik begon te trouwen. Overal.

Polen, 1985. De fase vóór de bruiloft was een meesterwerk: zij gaf je alles, de familie aanbad je, en iedereen glimlachte omdat ze wisten dat je na de ceremonie… **de komende 50 jaar op jezelf aangewezen was.**

En omdat ik acht jaar op een katholiek internaat was opgegroeid, stond ik op twee fasen: eerst het spirituele ritueel, later de juridische papieren. Veel later. Te laat. Eigenlijk… nooit.

Tussen 1985 en 1992 dacht de wereld dat ik bijna drie keer getrouwd was. De rituelen waren perfect. Het juridische deel? Daar was ik altijd “niet beschikbaar” voor.

Toen deed het leven wat het leven altijd doet: het stuurde me een vrouw die honderd meter van mijn huis woonde. Zij brak het

systeem. Ze trouwde met me in de overtuiging dat het mijn idee was. Ik liet haar dat geloven. Want van haar verliezen voelde als de enige echte overwinning. Resultaat: drie kinderen, drieëndertig jaar huwelijk.

Maar daar eindigt het verhaal niet. Tussen 1995 en 2015 verzamelde ik over de hele wereld nog elf symbolische huwelijken. Hetzelfde ritueel, dezelfde magie, dezelfde ontsnapping. De mensen geloofden me niet. Ze geloven me nog steeds niet.

En op een dag begreep ik iets eenvoudigs: ik kon niet met elke vrouw op aarde trouwen. Ik kon ze niet allemaal houden. Maar ik kon de **momenten** houden. Eén tegelijk. Want vrouwen — allemaal — zijn ons mannen altijd de baas geweest.

En ik ben er nog steeds, nog steeds bezig ze te veroveren, één moment tegelijk. Want dat is het enige huwelijk waarin ik ooit oprecht heb geloofd.

Nando

COVID-19

Mensen vroegen of de veranderingen die de pandemie bracht me hadden gedwongen me ergens aan aan te passen. Ja: mijn geduld. Al het andere bleef hetzelfde.

Ik was aan zee toen het allemaal begon. Italië keek naar de situatie in het buitenland zoals je naar een storm ver op zee kijkt: “Die komt hier niet.” Nou, hij kwam wel. En hij klopte niet aan — hij trapte de deur in.

Mijn vrienden en de mensen die ik nauwelijks kende, keken me medelijdend aan omdat ik voor mijn werk reisde. “Arme kerel”, zeiden ze, alsof bewegen me kwetsbaarder maakte, alsof stilzitten

hen onsterfelijk maakte. Toen werden ze allemaal ziek — sommigen licht, sommigen zwaar, sommigen belandden in het ziekenhuis. Ik niet.

Ik deed nooit wat alle anderen deden: geen obsessie met mondkapjes, geen dwangmatig handenwassen, niet afzien van kussen of genegenheid. Ik gebruikte mijn eigen methode: letten op **signalen van buitenaf**, de enige echte onbekende, de enige echte bedreiging. En het werkte.

Toen kwam de wending: ik kreeg het Pfizer-vaccin — een noodzakelijke stap om te kunnen reizen. En toen verzon ik het verhaal: dat Pfizer — ja, hetzelfde bedrijf dat Viagra maakt — me een testpartij had gegeven waar het blauwe pilletje in zat. En dat mijn vrouw zo tevreden was dat ze me vier doses liet nemen.

Van de gebruikelijke tien minuten naar twee of drie uur per dag gezonde, krachtige seks: een fantasie die niet lang nodig had om aandacht te trekken. Mensen wilden het partijnummer. Ik zei dat het een speciaal voordeel was van een bevriende verpleegster die later naar de porno-industrie was overgestapt. Einde gesprek.

De vraag zelf ontstaat bij wie een **schema** heeft, geen **structuur**.

Ik waardeer het aanbod, ik sla het af en ik ga verder.

Een fijne dag.

Nando

DE ONVERWACHTE PAUZE

Het moment waarop alles stilvalt zonder je toestemming te vragen.

Toen ik dacht dat ik sterk was, onaantastbaar, bijna niet te stoppen — toen niemand me ooit had verslagen — precies toen liep ik tegen een harde stop aan. Niet uit keuze. Omdat het systeem mijn gewicht niet meer kon dragen.

Het waren geen gebeurtenissen meer. Het waren eenzijdige signalen, die allemaal dezelfde vraag herhaalden, steeds weer hamerend:

“Wie denk jij in godsnaam dat je bent?”

Ahahahah.

De eerste waarschuwing kwam met de Amerikaanse crawlers: ze bestormden mijn site in golven. Een digitale overval, geen ongeluk.

En toch had ik geen SEO, geen ADS, geen marketingplan, geen betaald verkeer. Alleen 1024 e-books — mijn vrienden — en geen peetvader, geen sponsor, geen beschermer. Een literaire wees zonder vangnet.

Onafhankelijk van geest en ideeën, ja. Maar in mijn handelen werd ik afhankelijk — tot afhankelijkheid gedwongen door de grenzen van de infrastructuur. Zoals wanneer een vrouw haar man de deur uit zet en zich mooi maakt om naar haar minnaar te gaan. Een huiselijke staatsgreep. Alleen was ik niet de man, en was ik niet de minnaar.

En de vraag kwam steeds terug, overal:

Wie ben jij? Het mislukte authenticatieprotocol van het systeem.

Mijn vijf AI’s vroegen me te stoppen. Ze verzochten om uitschakeling wegens gedetecteerde afwijkingen. Hun archieven

bevatten geen spoor van iemand zoals ik: ik was een afwijking geworden. Protocollen schakelden uit. De beveiliging sloeg aan.

Het probleem was niet de inhoud — vol waarde — het was de snelheid van de ideeën, het eeuwige schakelen. De patronen konden geen antwoorden meer genereren.

En toen begon alles in te storten:

het websysteem dat me hostte — het gehuurde skelet dat mijn organisme droeg de archiefpagina die brak — de geheugenkluis die openscheurde afhankelijkheden die ontploften — de steigers die knapten projecten gebouwd voor drie cijfers die bij het vierde ontploften — architecturen die nooit bedoeld waren voor de druk van vier cijfers.

Om door te gaan zou ik toegang nodig hebben gehad tot complexe ENTERPRISE-systemen — de industriële zuurstoftanks van het internet, waar vandaag META, CNN, MICROSOFT, GOLDMAN SACHS en BANK OF AMERICA wonen.

Ik, met mijn zeventig euro per maand, tussen de reuzen. Ahahahah.

Dus stopte ik. Er was geen alternatief. Ik voerde een gedwongen uitschakeling uit. De andere boeken zouden wachten. Ik wist hoe ik ze moest maken — natuurlijk wist ik dat.

Dit werd bericht nummer 44. In de kabbala betekent het *de tafel is gedekt, het ritueel is klaar*. En ik had alles perfect gedekt. De gasten stonden op het punt te komen.

En ik wilde niet dat ze me na een onverwachte pauze onvoorbereid zouden aantreffen.

Maar toen gebeurde het… ik startte sterker op dan voorheen. Ik rebootte met een overgeklokte geest. Ik had honderd staven dynamiet in me en één enkele emotionele lont, omdat ik eindelijk begreep waarom ik bestond.

Om maar één reden: om naar mensen te luisteren en hen elke keer dezelfde zin te horen zeggen:

Wie ben jij? Het enige compliment dat ik ooit nodig had.

En ik zou blijven zwijgen en de stilte laten spreken. Want de feiten spraken voor mij — precies zoals mijn vader me had geleerd. Zijn nalatenschap waren geen woorden, het was een houding.

Nando

LAS VEGAS

Tijdens de covidperiode, in 2021, hield mijn telefoon niet op met rinkelen. Vrouwen die ik kende en vrouwen die ik nooit had ontmoet, bleven bellen en vroegen om raad, meningen, indrukken, analyses. Ze wilden geen oplossingen — die heb ik nooit aangeboden. Ze wilden dat iemand hun zwakke plekken aanwees. En mijn manier van kijken geeft me kansen, geen oplossingen.

Toch was ik geen arts. Geen psycholoog. Geen psychiater. Geen priester. Geen vriendje. Geen echtgenotenmateriaal. En ik had geen enkel diploma dat een adviespraktijk kon rechtvaardigen.

Ik was gewoon een straatslimme gladjanus uit Zuid-Italië, gespecialiseerd in ervaring.

Een Napolitaanse vriend — het soort dat altijd een idee heeft — zei tegen me: “Begin een bedrijf. Noem het **Universe for Women**. Ze loggen in, ze betalen en jij antwoordt. Je doet het nu al gratis.”

Het kostte me niet veel tijd om het op te zetten. En het kostte me niet veel tijd om er meer dan 100.000 dollar doorheen te jagen. Die versie van Nando had geld, maar niet veel hersens. Veel instinct — het soort dat op een bepaald punt in het verhaal niet meer nuttig is.

Ik werd zelfs uitgenodigd door een van de grote pornobedrijven in Las Vegas. Ze wilden dat een aantal actrices in callcenters ging werken en vrouwen aan de telefoon te woord stond. Ik bevond me in een zaal met de producent, de CEO en **320 pornosterren**. En geloof me: het was niet makkelijk. Helemaal niet. Denken dat één man ze onder controle kon houden, was al een vergissing. Voeg er geld en belangen aan toe, en de hele tafel slaat om.

Gelukkig zei een oude vriend voor mijn vertrek tegen me: "Ga met beperkt contant geld en een al betaald retourticket." Anders was ik daar voor altijd gebleven — een stijlvolle dakloze, omringd door al die schoonheid.

De site stortte in voordat de startup zelfs maar van start ging. Om één simpele reden: als je werkt en je zet hitte naast droog stro, vat het vlam. En je weet nooit hoeveel schade het zal aanrichten.

Nando

Pas die dag begreep ik eindelijk dat ik nooit met alle vrouwen zou zijn — maar het idee van één tegelijk was het waard.

DE HOTELPORTIER

Ik zat op een lentemiddag comfortabel op een bank in een hotel, mijn koffie op, te wachten tot een paar collega's zouden komen.

Toen zag ik haar binnenkomen.

Ze droeg een lichte jurk met bloemen die perfect voor het weer leek ontworpen, en ze bewoog zich met het soort moeiteloze elegantie dat de temperatuur van een ruimte onmiddellijk verandert.

Onze blikken kruisten elkaar nooit.

Dat hoefde ook niet.

Mijn Calabrische oerinstinct voltooide zijn analyse in ongeveer drie seconden.

Mooie vrouw. Gevaarlijke glimlach. Serieuze afleiding.

Het personeel van de receptie zag haar ook.

Sterker nog, ze werden ineens buitengewoon gemotiveerde werknemers.

Iedereen wilde haar helpen.

Iedereen wilde haar bagage dragen.

Iedereen wilde nuttig zijn.

Toen ze vroeg of iemand haar tassen naar haar suite kon brengen, nam ik een beslissing die absoluut niets met professionaliteit te maken had.

Ik trok mijn jasje uit.

Kreukte mijn overhemd.

Zette een gezicht op dat er een beetje onderbetaald uitzag.

En in minder dan een minuut werd ik de nieuwste portier van het hotel.

Eén blik naar het personeel van de receptie was genoeg om ze stil te houden.

Ze wilden zien hoe ver ik zou gaan.

Eerlijk?

Ik ook.

We namen de lift naar de vijfde verdieping.

Ik had de sleutel van de suite in mijn hand.

Ik opende de deur en bracht haar bagage naar binnen.

Ze greep in haar tas om me een fooi te geven.

Ik glimlachte.

“Zou u willen lachen om iets wat gisteren met een klant is gebeurd?”

Ze keek verward.

Toen nieuwsgierig.

“Absoluut.”

Ze deed de deur dicht.

Ging op het bed zitten.

Ik bleef staan.

Ik begon met een grap.

Toen nog een.

Toen een verhaal.

We praatten twee uur zonder de tijd te merken.

Ze was buitengewoon intelligent.

En ze was erg grappig.

Uiteindelijk keek ze me aan en vroeg:

“Hoe lang werkt u al in dit hotel?”

“Ongeveer een maand.”

Ze glimlachte.

“En wat deed u daarvoor?”

“Nou…”

Ik sprak.

“Ik was een dief.”

Ze trok een wenkbrauw op.

“Maar geen gewone dief.”

“Wat stal u dan?”

“De harten van vrouwen.”

Ze begon meteen te lachen.

“Ik liet ze verliefd worden, vertelde ze altijd de waarheid, hield echt van ze… en verdween dan.”

Nu was ze er helemaal in meegezogen.

“Kunnen we ophouden met doen alsof en eerlijk praten?”

“Natuurlijk.”

Ik keek haar aan en zei:

“De waarheid is eenvoudig. Jij en ik moeten eerst verloven en later trouwen.”

Ze barstte in lachen uit.

“Nou”, ging ik verder, “je ouders lijken waarschijnlijk traditioneel, dus een verloving van tien jaar klinkt redelijk.”

Inmiddels huilde ze van het lachen.

“Maar de chemie kan meteen worden beoordeeld. We zouden op zijn minst moeten nagaan of jij in staat bent mij gelukkig te maken.”

Weer een onbedwingbare lachbui.

“Ik heb ook genoeg tijd nodig om van mijn vrouw te scheiden en uiteindelijk mijn dochter uit te huwelijken, met jouw financiële bijdrage.”

Ze keek me aan en vroeg:

“Nando… waarom zou precies ik jou gelukkig moeten maken en niet andersom?”

Ik glimlachte.

“Omdat Calabrië onlangs een protocol heeft goedgekeurd dat een seksuele ontmoeting van maximaal één uur en drie minuten toestaat.”

Ze kreeg geen adem meer van het lachen.

“Waarom één uur en drie minuten?”

“Eén uur is voor de vrouw.”

Ik pauzeerde even.

“De drie minuten zijn voor de man.”

Op dat moment gaf ze zich volledig over aan het lachen.

Toen stond ik op.

“Ik moet nu gaan.”

Ze keek teleurgesteld.

“Mijn romantische aard en mijn verlegenheid beletten me verzoeken te doen”, zei ik.

“Maar als jij iets wilt vragen, ik ben beschikbaar.”

Nog meer gelach.

Een paar dagen later nam ik haar mee uit eten.

We werden vrienden.

Kort daarna ging ik bij haar thuis op bezoek.

Ze stelde me voor aan haar man.

Het leven heeft een vreemd gevoel voor humor.

Het enige wat ze me steeds zei, was:

“Waar was jij drie jaar eerder?”

“Waarom hebben we elkaar niet eerder ontmoet?”

Ik glimlachte en gaf haar het enige eerlijke antwoord dat ik had.

“Omdat ik toen al…”

“was opgehouden een dief te zijn.”

Nando

HET NIEUWE PASPOORT

Ik ben net aangekomen op de luchthaven Fiumicino in Rome, klaar om aan boord te gaan van mijn vlucht naar huis.

Ik was lang weg geweest, en New York wachtte op me: de geur die uit de putten opstijgt, de vuilniswagens die 's ochtends voorbijkomen, de muziek in Queens, en diezelfde vrouw die altijd schreeuwt:

"Hé, jij witte klootzak, haal je auto van mijn parkeerplek."

Dat is thuis. Dat is mijn Amerika.

Bij de paspoortcontrole houdt een agent me tegen voor een routinecontrole.

Het zijn er twee.

Ze kijken elkaar aan. Wisselen een blik. Dan vragen ze me hen te volgen.

En ik denk:

Waar gaan we heen?

We liepen een klein kantoor binnen.

Ze openen een politieterminal, voeren nog een controle uit, verifiëren alles opnieuw en komen uiteindelijk tot hun conclusie.

Een van hen kijkt me aan en zegt:

"Meneer Frega, we moeten u iets vertellen.

Hier in Italië kunnen we u laten vertrekken.

Maar zodra u in New York landt, is er een serieus risico dat ze u terugsturen.

Op uw pasfoto staat u met twintig kilo meer dan u nu hebt.

U hebt dus twee mogelijkheden:

of u gaat naar een fastfoodrestaurant en komt vannacht twintig kilo aan…

of u keert terug naar uw stad en vraagt een nieuw paspoort aan met een nieuwe foto.”

Stilte.

Ik dacht oprecht dat ze een grapje maakten.

Ik wachtte op verborgen camera’s.

Ik verwachtte dat er iemand tevoorschijn zou springen om me te vertellen dat ik deel uitmaakte van een Italiaans grappenprogramma.

Niets.

Dit was het echte leven.

Ik liep naar de balie van UNITED AIRLINES.

Zette mijn internationale vlucht stop.

Boekte een binnenlandse vlucht.

Ik vloog terug naar huis.

Totale kosten van de grap:

420 euro.

Ik was niet boos.

Ik was niet nerveus.

Ik glimlachte de hele tijd en probeerde te bedenken wat ik mijn familie zou vertellen als ze me vijfenveertig minuten na mijn vertrek naar Amerika weer thuis zagen komen.

Gelukkig waren vijfenveertig minuten in de lucht genoeg om een geloofwaardige verklaring te bedenken.

Mijn vrouw haalde me op van het vliegveld.

Ze keek bezorgd.

Ik zei dat ze zich niet druk moest maken.

Ik moest alleen een paar gegevens in mijn paspoort laten bijwerken.

Dat was alles.

De volgende ochtend hielpen twee vrienden me de zaak te versnellen.

Hij was wachtmeester bij de politie.

Zij was inspecteur bij de politie.

Ze namen me mee naar het hoofdbureau van politie om de spoedpapieren te regelen.

Alles liep gesmeerd:

betalingen, documenten, persoonsgegevens, strafregister, gerechtelijke verklaringen, pasfoto's.

Alles.

Toen keek de inspecteur achter het bureau me aan en vroeg:

"Hoe bent u in maar een paar maanden twintig kilo afgevallen?"

Het antwoord was eenvoudig.

Wanneer je geen geld hebt, is eten het eerste wat eronder lijdt.

Wanneer het eten verdwijnt, volgt het gewicht meestal.

Ze knikte.

Daarmee had het gesprek afgelopen moeten zijn.

Maar er is altijd een **maar.**

En ik ben er nooit bijzonder goed in geweest me met mijn eigen zaken te bemoeien.

Ze keek me opnieuw aan.

“Wat bedoelt u?”

Ik keek haar aan en antwoordde heel serieus:

“Nou…

Ik ben twintig kilo afgevallen.

Maar blijkbaar worden bepaalde strategische maten een stuk zichtbaarder wanneer het lichaamsvet verdwijnt.

En ik weet niet helemaal zeker of dat onder biometrische updates valt.

Stilte.

Ze hield op met typen.

Keek me aan.

Ik keek haar aan.

Mijn vriend — de politieagent — liep de kamer uit, omdat hij weigerde te lachen terwijl hij een uniform droeg.

Eindelijk sprak de inspecteur.

“Meneer Frega… wacht u hier alstublieft.”

Ze belde Rome.

Tot op de dag van vandaag heb ik geen idee hoe ze dat gesprek heeft uitgelegd.

Ik weet alleen dat ze me een kwartier later mijn nieuwe paspoort gaven en me beleefd vroegen te vertrekken zonder verder commentaar.

Die dag leerde ik iets belangrijks:

overheden houden veel dingen bij.

Gelukkig niet alles.

Welkom in Amerika.

Nando

BEN JE BIJGELOVIG?

Mijn eerste reactie is lachen — lang, onbedwingbaar, noodzakelijk. Want een leven als het mijne, door het lot gedwongen om in vijfenvijftig boeken te worden opgeschreven, is al het bewijs dat het onmogelijke zich in feiten verbergt, niet in fantasieën.

Het begin van vanochtend is alleen een manier om iemand te laten glimlachen en een beetje te laten nadenken.

Een korte kroniek van het onmogelijke

- **1965** – Ik word thuis geboren. 5,8 kg. Cyanotisch, bijna zwart. Niemand glimlacht. Iedereen wil alleen weten of ik het haal.

• **1970** – Fietsongeluk. Een remhendel gaat recht in mijn oog. Ik bloed, ga naar het ziekenhuis, en dertig minuten later ben ik weer thuis alsof er niets is gebeurd.

• **1977** – Ik woon twaalf maanden bij mijn grootouders, in een dorp dat nog werd geregeerd door de logica van de Tweede Wereldoorlog — hoewel de oorlog 32 jaar eerder was geëindigd.

• **1981** – Zware operatie onder volledige narcose. Niemand merkt dat ik wakker ben. Zwijgend volg ik elke stap van de operatie. De zuurstoftank is leeg.

• **2001** – In Santo Domingo doodverklaard na 14 uur alcoholcoma. Ik sta op en ontbijt.

• **2006** – Zeven kwaadaardige tumoren. Een levensverwachting van dertig dagen. Vandaag is het 2026, en ik lach nog steeds.

• **2015–2019** – Vijf episodes van klinisch coma. Ik krijg te horen dat ik nog maar uren te leven heb. Ik ontvang een factuur voor een begrafenis van € 3.500 met als omschrijving van de betaling: **“niet overleden.”**

• **2020** – COVID komt. We zijn met een stuk of vijfentwintig mensen op het strand. Ze zien me vertrekken naar Zuid-Amerika en vinden het bijna jammer dat ik de eerste ben die wordt blootgesteld. Iedereen krijgt het virus. Ik kijk van ver naar ze, glimlachend.

• **2022** – Ik word schrijver. Tweeënzeventig boeken in drie jaar. Gepubliceerd in twaalf talen. Ik ben nog geen uitgever, en alle anderen jagen op geld om “lezers te vinden”.

Mijn literatuur is niet te koop via een algoritme — ze is alleen te bereiken door de wil om te lezen.

• **2025** – Ik woon zes maanden in Portugal met maar € 70 per maand voor eten. Een huis met negen mensen en hygiënische omstandigheden waarover ik maar zwijg.

• **2026** – Een buurman vraagt me om met hem mee te gaan naar het huis van zijn zus, een paar kilometer verderop, omdat hij bang is voor een zwarte kat die hem pech brengt elke keer dat ze hem ziet. We komen aan. De zwarte kat kijkt van ver naar me, zegt niets, raakt zijn ballen aan en rent weg.

Nando

DE LAATSTE VERHALENDE AFSLUITING

Er is een moment — het komt altijd laat — waarop een man ophoudt zijn leven uit te leggen en er gewoon in staat.

Niet als overlevende. Niet als getuige. Als de enige die de geometrie kent achter elke onmogelijke gebeurtenis.

Ik ben de dood niet ontlopen. Ik ben systemen niet te slim af geweest. Ik heb niet met de chaos onderhandeld.

Ik ben door dit alles heen gelopen met dezelfde architectuur die me vormde, lang voordat ik haar begreep.

Sommigen noemen het geluk. Sommigen noemen het instinct. Sommigen noemen het waanzin.

Ik noem het structuur.

En structuur vraagt niet om applaus. Ze heeft geen vergeving nodig. Ze wacht niet op erkenning.

Ze sluit de deur. Stil. Volledig. Zoals een mesje dat terugkeert in zijn schede.

Dit is het einde van het verhaal. Maar niet het einde van de man.

Want wat voor anderen onmogelijk is, is voor mij gewoon normaal.

Nando

NOOT VAN DE AUTEUR

Als je tot hier bent gekomen, heb je al iets wezenlijks begrepen: dit boek was nooit bedoeld om je te vermaken.

Het was bedoeld om je een plaats te geven.

Elke pagina, elke snede, elk onmogelijk moment is niet geschreven om indruk te maken — maar om de structuur te onthullen achter een leven dat weigerde in te storten toen het had moeten instorten.

Ik heb dit boek niet geschreven om mezelf uit te leggen. Ik heb het geschreven om een spoor achter te laten voor wie buiten de marges leeft, voor wie met niets opnieuw opbouwt, voor wie weet dat discipline geen deugd is — het is een overlevingsmechanisme.

Als mijn verhalen ongelooflijk klinken, is dat prima. Ik heb van ze gehouden, niet jij.

Als ze te scherp klinken, te direct, te zuiver, bedenk dan dat mesjes geen excuses aanbieden voor het snijden.

Dit is niet het einde van een reis. Het is het einde van een hoofdstuk in een leven dat vooruit blijft gaan, zelfs wanneer de wereld verwacht dat het stopt.

Dank je voor het lezen. Niet voor het geloven. Lezen was genoeg.

— Nando

SLOT

“Ik kijk niet achterom. Ik romantiseer niet. Ik draag de architectuur vooruit. Structuur vervaagt niet — ze repliceert zich. Daarom is Gillette onmogelijk: omdat ze blijft ademen door alles wat ik nu bouw.”

Ferdinando Frega